

РЕШЕНИЕ

№ 33912

гр. София, 16.10.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 6 състав, в
публично заседание на 07.04.2025 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Боряна Бороджиева

при участието на секретаря Елеонора М Стоянова, като разгледа дело номер **10424** по описа за **2024** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.145-178 АПК, във връзка с чл.226 от АПК – ново разглеждане на делото от първоинстанционния съд, след решение № 11095/17.10.2024г. на ВАС на РБ по адм.дело № 3062/2024г. Делото е върнато с указания на касационната инстанция към новото разглеждане да се изясни характера и предмета на производството, исковите претенции по основание и размер, да се съберат относимите и допустими доказателства, с приложимите доказателствени средства, включително ако е необходимо заключение на вещо лице и гласни такива, да се произнесе със съдебен акт, съдържащ съответните мотиви съобразно установените факти по делото.

По указание на съда ищецът И. Х. Т. уточнява исковата си претенция срещу Министерство на околната среда и водите (МОСВ), като уточнява, че претендира заплащане на обезщетение за имуществени вреди от отменени като незаконосъобразни заповеди на министъра на околната среда и водите – Заповед № 687/29.06.2016 г. и Заповед № 726/23.04.2021 г., с които на два пъти е било прекратено служебното му правоотношение. Отделните претенции са следните:

1. От заповед № 687/29.06.2016 г. за прекратяване на служебното правоотношение, издадена от министъра на околната среда и водите, отменена с Решение № 4486/08.04.2021 г. по адм. дело № 71/2021 г. на ВАС (петчленен състав), претендира:

1.1. обезщетение за имуществени вреди в размер на 8 628 лв. за оставане без работа за периода от 29.06.2016г. до 29.12.2016 г., по 1438 лв. месечно, ведно със законната лихва от 11.05.2021 г. до окончателното изплащане на сумата;

1.2. обезщетение за имуществени вреди в размер на 7448 лв. за неползван платен годишен отпуск, 31 дни годишно, за периода от 29.06.2016 г. – 27.04.2021 г., ведно със законната

лихва до окончателното изплащане на сумата, считано от 11.05.2021г. до окончателното изплащане на сумата;

2. От заповед № 726/23.04.2021г. за прекратяване на служебното правоотношение, издадена от министъра на околната среда и водите, отменена с Решение № 6342/03.11.2021г. по адм. дело № 5334/2021 г. на АССГ, оставено в сила с Решение № 4154/03.05.2022 г. по адм. дело № 726/2022 г. на ВАС, претендира

2.1. обезщетение за имуществени вреди в размер на 8628 лв. за оставане без работа за периода от 23.04.2021 г. до 23.10.2021 г., по 1438 лв. месечно, ведно със законната лихва от 11.05.2021г. до окончателното изплащане на сумата

2.2. обезщетение за имуществени вреди в размер на 2 346,08 лв. за неползван платен годишен отпуск за периода от 23.04.2021 г. до 03.05.2022 г., също със законната лихва от 11.05.2021 г.

Горното уточнение е коригирано в хода по същество, искът да се уважи в установения по заключението по ССчЕ размер.

Ответникът МОСВ оспорва претенцията за присъждане на разноски, направени от ищеца, включително и за адвокатско възнаграждение, тъй като, счита, че не е станал повод за образуване на делото. Моли да не бъдат възлагани разноски на МОСВ, като ответникът претендира направените от него разноски по делото. Счита, че след отмяна на посочените от ищеца заповеди, Т. не е депозирал искане в МОСВ да му се заплати обезщетение за неполучено възнаграждение и неползван платен годишен отпуск, а вместо да депозира такова искане МОСВ да му изплати обезщетения от отменените заповеди, депозира искова молба в съда, с което създава предпоставки за спор между страните, вместо да се избегнат съдебни дела и разноски. Първоначалната искова молба е заведена по реда на ЗОДОВ, вместо по ЗДСл, което е довело до объркване на процеса и излишно съдебно производство. МОСВ не е създадо предпоставки за делото, тъй като не е отказало доброволно изплащане на дължимите суми и не е допуснало противоправно бездействие. Ищецът не е отправял извънсъдебна претенция към МОСВ, а е завел направо искова молба, което показва, че администрацията не е станала причина за процеса. Видно е и че след уволнението през 2016г. ищецът е започнал работа, но не е представил доказателства за трудов договор и възнаграждение. Получените справки от НОИ и НАП показват, че считано от 19.10.2018 г. той е упражнил право на пенсия, без да уведоми МОСВ. Следователно причината за образуване на делото е поведението на самия ищец. Според ответника, съгласно принципите на деликтното право пострадалият следва да полага грижа за собствените си работи, като в противен случай последиците от неговото небрежно поведение не могат да се прехвърлят върху администрацията, за което се позовава на съдебна практика. В противен случай последиците от небрежното охраняване на собствения интерес на пострадалия ще се прехвърли неоснователно върху администрацията.

В хода по същество ответникът претендира неоснователност на исковете и отхвърлянето им. Прави се възражение за прекомерност на адвокатското възнаграждение. Претендира юрисконсултско възнаграждение.

От фактическа страна се установява следното:

Със заповед № 687/29.06.2016 г. на Министъра на околната среда и водите, издадена на основание чл. 107, ал. 1, т. 5 от Закона за държавния служител (ЗДсл), е прекратено служебното правоотношение на И. Х. Т., заемал длъжността „Служител по сигурността на информацията“, поради обективна невъзможност да изпълнява служебните си задължения вследствие на отнетото му разрешение за достъп до класифицирана информация. Заповедта е обжалвана и с решение № 4486 от 08.04.2021 г. по адм. дело № 71/2021 г. на ВАС, петчленен състав, е отменена. Въз основа на това решение Т. подава заявление от 19.04.2021 г. за възстановяване на служебното

правоотношение, по което със заповед № 725/23.04.2021 г. министърът го възстановява на длъжността „Служител по сигурността на информацията“ с основна месечна заплата от 1438 лв., считано от 27.04.2021 г. В същия ден, със заповед № 726/23.04.2021 г., издадена на основание чл. 107, ал. 1, т. 5 от ЗДСл и чл. 21, ал. 1, т. 2 от ЗЗКИ, както и въз основа на писмо на председателя на ДКСИ, служебното правоотношение отново е прекратено поради наличие на несъвместимост по чл. 7, ал. 1, т. 6 от ЗДСл. Тази заповед също е обжалвана и с решение № 6342 от 03.11.2021 г. по адм. дело № 5334/2021 г. на АССГ е отменена, като решението е потвърдено с решение № 4154 от 03.05.2022 г. по адм. дело № 726/2022 г. на ВАС, Пето отделение. Съгласно представеното по делото решение № 18943/04.10.2024г. на АССГ по адм.дело № 344/2024г., ответникът и след отмяната на това уволнение е издал Заповед № 428/17.05.2022г. за поредно прекратяване на служебното правоотношение на ищеца, впоследствие също отменена.

От представените по делото фишове, издадени от МОСВ на И. Х. Т., се установява, че за месец юли 2016г. е видно, че на същия е изплатено обезщетение по чл.61 от ЗДСл в размер на 6505.24 лв., а за месец май 2023 г. е изплатено обезщетение по реда на чл.106, ал.4 от ЗДСл в размер на 100 % от основната му месечна заплата от 1438.00 лева.

От удостоверение, изх. № 220192302602716/07.06.2023 г., издадено от ТД на НАП – [населено място] е видно, че в периода 01.06.2016г.-07.06.2023г. Т. е бил осигуряван от МОСВ през посочените периоди, като в периода от м. 07.2016 г. до м.07.2017 г., същият е получавал обезщетение за безработица от НОИ, а от м.12.2017 г. до м. 11.2018 г. е бил осигуряван по трудово правоотношение при А. Х. Л..

От удостоверение рег. № 10-00-3475#1/30.06.2023 г., издадено от Агенция по заетостта на Република България е видно, че И. Х. Т. е бил регистриран като безработно търсещо работа лице в периода от 12.07.2016 г. до 01.09.2017 г.

От представено писмо, изх. № 1029-21-9576#1 от 13.10.2023 г. от ТД на НОИ- [населено място] е видно, че към 12.10.2023 г. лицето И. Т. е пенсионер и получава лична пенсия за осигурителен стаж и възраст, считано от 19.10.2018 г. В т.2 от писмото е посочено, че на 01.09.2023 г. в Регистъра на осигурените лица са подадени данни от осигурителя МОСВ за осигурителен стаж и доход на лицето за посочения период с вид осигурен 18 – за лица, за които за осигурителен стаж се зачита времето, не са работили, поради неправилно недопускане или отстраняване от работа или са били без работа, поради уволнение, което е признато за незаконно от компетентните органи, или са отстранени и впоследствие възстановени на работа по реда, определен със специални закони.

От справка – данни за осигуряване на И. Х. Т. за периода от 01.01.2019 г. до 30.04.2021 г., издадена от ТД на НАП- С. е видно, че от месец 01.2019 г. до месец 04.2021 г. за същия са внесени осигуровки от МОСВ по реда за осигуряване – 18 за лица, за които за осигурителен стаж се зачита времето, не са работили, поради неправилно недопускане или отстраняване от работа или са били без работа, поради уволнение, което е признато за незаконно от компетентните органи, или са отстранени и впоследствие възстановени на работа по реда, определен със специални закони.

По делото, при новото му разглеждане, е изслушано заключение на вещо лице по ССЧЕ. Въз основа на извършените проверки, прегледаните документи и направените изчисления, вещото лице формулира следните изводи: По първа и втора задачи – обезщетения от Заповед № 687/29.06.2016г.: 1.за оставане без работа за периода 29.06.2016 г. – 29.12.2016 г. - 8 628,00 лв., а размерът на законната лихва върху тази сума за периода от 11.05.2021 г. до 24.03.2025 г. (дата на изготвяне на заключението) е 3 972,16 лв., 2.неползван платен годишен отпуск (2016 – 2021 г.), натрупан в периода от прекратяване на служебното правоотношение (29.06.2016 г.) до

възстановяването му (27.04.2021 г.), се установява, че на ищеца се полагат общо 150 дни неизползван отпуск, като размерът на дължимото обезщетение е 11 352,00 лв., а начислената законна лихва от 11.05.2021 г. до 24.03.2025 г. е 5 226,22 лв. По трета и четвърта задача – обезщетения от Заповед № 726/23.04.2021г.: 3. За оставане без работа за периода 23.04.2021 г. – 23.10.2021 г. - 8 628,00 лв., с начислена законна лихва от 11.05.2021 г. до 24.03.2025 г. (дата на заключението) в размер на 3 972,16 лв., 4. неползван платен годишен отпуск (2021 – 2022 г.) за периода след възстановяването на ищеца на работа (23.04.2021г.) до окончателното признаване на уволнението за незаконно (03.05.2022 г.), се установява, че за този период на ищеца се полагат 31 работни дни платен отпуск годишно, като размерът на дължимото обезщетение е 2 346,08 лв., а дължимата законна лихва за периода от 11.05.2021г. до 24.03.2025г. е 1 080,10 лв.

По повода възражение на ответника, че в заключението не е посочен методът, по който е изчислено обезщетението за неизползван платен годишен отпуск, разпитано в съдебно заседание, вещото лице пояснява, че изчисленията са направени въз основа на правото на 31 дни платен отпуск годишно, при основна заплата от 1438 лв., като е използван броят на работните дни в месеца, предхождащ уволнението (май 2016 г. – 19 дни). Среднодневното възнаграждение е умножено по общия брой дни неизползван отпуск за периода от юли 2016 г. до април 2021 г. Вещото лице уточнява, че е видяло в служебното досие изплатено обезщетение за 95 дни преди уволнението и че не му е представена база за вече изплатените суми.

Ответникът представя по делото и решение № 18943/04.10.2024г. на АССГ по адм.дело № 344/2024г., с което МОСВ е осъдено за обезщетения по чл.104, ал1. от ЗДСл и за неизползван отпуск поради отменена Заповед № 428/17.05.2022г. и за неимуществени вреди от отменени Заповед № 687/29.06.2016г., № 726/23.04.2021г. и № 428/17.05.2022г. на Министъра на околната среда и водите. Съгласно представена Заповед № 341/25.05.2023г. на основание чл.106, ал.3 от ЗДСл на ищеца И. Х. Т. е изплатено обезщетение при придобито право на пенсия за осигурителен стаж и възраст, в размер на 9,5 основни заплати, като съгласно представеното бюджетно нареждане от 30 май 2023г. са му изплатени 13661 лв.

Съгласно представената от ответника Заповед № 335/17.05.2023г. е прекратено служебното правоотношение с И. Х. Т., на основание чл.106, ал.1, т.5 от ЗДСл поради придобито право на пенсия за осигурителен стаж и възраст.

Въз основа на така установената фактическа обстановка, съдът формира следните правни изводи: Предмет на делото, след уточнения на ищеца са обезщетения, дължими според него вследствие на отмяна като незаконосъобразни от съда на две заповеди за прекратяване на служебното му правоотношение с ответника МОСВ, като се претендират за оставане без работа – чл.104, ал.1 от ЗДСл за всяка от заповедите и за неизползван годишен годишен отпуск 31 дни годишно, отново вследствие всяка от заповедите.

Исковете са допустими, предявени са съгласно чл. 205 АПК срещу юридическото лице – МОСВ, представлявано от органа, в резултат на чийто незаконосъобразни актове са причинени вредите. Налице е отмяна на заповедите за уволнение и такива обезщетения са предвидени в ЗДСл. Считано от отмяна на заповедите с влезли в сила решения - на 08.04.2021 г. първата заповед и на 03.05.2022 г. втората, не е изтекла давността за предявяване на исковете. По повод възражението на ответника, че ищецът от 2016 г. не е заявил искане за обезщетение, следва да се има предвид, че това право възниква за лицето от отмяната на заповедта, която е с решение от 08.04.2021г., от който момент насетне тече давността за предявяване на искането и тя не е изтекла, към момента на предявяване на искането и във връзка с тази заповед, както и със следващата от 2021г.

Доколкото съгласно чл.226, ал.1 от АПК първоинстанционният съд разглежда делото по общия

ред, като производството започва от първото незаконосъобразно процесуално действие, послужило като основание за връщане на делото, в случая уточнение на исковата претенция и предмета на делото, такова е допустимо, включително и с оглед разпоредбата на чл.214 от ГПК чрез изменение на основанията на претенциите – и двете заповеди, и двата вида обезщетения, макар че исковите така още при първото разглеждане на делото – с уточнения на исковата молба по делото от 19.05.2022г. (л.60 и сл. от дело № 8423/2021) и от 21.06.202г. (л.87 по делото), което е преди първото проведено заседание.

Неоснователно е оплакването на ответника, че ищецът не бил заявил обезщетенията пред ответника, вместо да води дела. В случая И. Х. Т. е оспорил заповедите за уволнение и е претендирал обезщетенията, което е негово право, а търсените в исково производство обезщетения не са обвързани от предпоставка за първоначално заявяване пред органа по назначаване. Освен това, правото на обезщетение било по чл.104, ал.1, било по чл.61 от ЗДСл, е предпоставено от отмяна на заповедите за уволнение, така че след като заповедите са отменени, ответникът, ако е искал е можел да изплати извънсъдебно обезщетенията или да признае исковите, за да се прекратят делата.

Това, че ищецът е пенсионер от един момент нататък и му е изплатено обезщетение по чл.106, ал.3 от ЗДСл, съгласно представена заповед, също е неотнормено. Ирелевантно е възражението на ответника, че считано от 19.10.2018 г. ищецът е упражнил правото си на пенсия за осигурителен стаж и възраст по чл. 69б, ал. 1 от КСО и е получил обезщетение по чл. 106, ал. 3 от ЗДСл при прекратяване на служебното му правоотношение. Видно от Заповед № 341/25.05.2023 г. на МОСВ, това обезщетение има различно правно основание и цел – то възмездява продължителен трудов стаж при един и същи работодател при трайно прекратяване на служебното правоотношение поради придобито право на пенсия, но не обезщетява незаконно отстраняване от длъжност. Целта на законодателя в чл. 106, ал. 3 ЗДСл е различна от тази на чл. 104, ал. 1 и чл. 61 ЗДСл, по които се претендират настоящите обезщетения – за оставане без работа вследствие на незаконно уволнение и за неизползван платен годишен отпуск, натрупан в същия период. Следователно не е налице идентичност на основанията и вредата, поради което не може да се извършва прихващане между тях. Разпоредбата на чл. 104, ал. 1, изр. 2 от ЗДСл предвижда намаляване на обезщетението единствено когато служителът е бил назначен на друга държавна служба или е получавал възнаграждение за друга работа в по-нисък размер, какъвто настоящият случай не е. Обезщетението по чл. 104, ал. 1 ЗДСл има за цел да компенсира неполученото възнаграждение за цялото време, през което служителът не е заемал държавна служба поради незаконно уволнение. Не съществува законова забрана за едновременно получаване на пенсия и обезщетение за незаконно уволнение, тъй като се касае за имуществена обезвреда на различни основания – незаконосъобразно отстраняване от работа и придобиване на право на пенсия. Не е допустимо прихващане между обезщетенията по чл. 104, ал. 1 и чл. 106, ал.3 от ЗДСл (в този смисъл Решение № 7510 от 22.06.2021 г. по адм. д. № 3877/2021 г., ВАС, V отд.).

Предвид допустимостта на исковите, съдът следва да ги разгледа по същество:

1.Обезщетение за претърпени имуществени вреди, в резултат на незаконно уволнение – чл.104, ал.1 от ЗДСл.

Съгласно чл. 104, ал. 1 от ЗДСл, когато заповедта за прекратяване на служебното правоотношение бъде отменена от органа по назначаването или от съда, държавният служител има право на обезщетение в размер на основната си заплата, определена към момента на признаването на уволнението за незаконно или на невявяването му да заеме службата, за цялото време, през което не заема държавна служба, но не за повече от 6 месеца. Когато е бил назначен на друга държавна служба с по-ниска заплата или е получавал възнаграждение за друга работа в по-нисък размер,

той има право на разликата в заплатите или на разликата между заплатата и възнаграждението, изчислени въз основа на основната заплата, съответно основното възнаграждение.

1.1. По първата искова претенция за обезщетение по чл.104, ал.1 от ЗДСл за периода от 29.06.2016 г. до 29.12.2016 г. е установено, че е налице прекратяване на служебното правоотношение на ищеца със заповед №687/29.06.2016г. на министъра на околната среда и водите, отменена с Решение №4486/08.04.2021 по адм. дело №71/2021 на ВАС, Петчленен състав. От представеното по делото удостоверение рег. № 10-00-3475#1/30.06.2023 г., издадено от Агенция по заетостта на Република България е видно, че И. Т. е бил регистриран като безработно търсещо работа лице в периода от 12.07.2016 г. до 01.09.2017 г. Същият представя и справки и удостоверения от НАП относно регистрирани договори и осигуряване, съгласно които в периода 29.06.2016г. до 06.07.2023г. има единствен трудов договор за периода 14.12.2017г. до 19.11.2018г. Следователно, по делото е установено обстоятелството, че за периода от 29.06.2016 г. до 29.12.2016 г. ищецът не е бил назначен на друга държавна служба с по-ниска заплата, нито е получавал възнаграждение за друга работа с по-нисък размер. Ето защо е налице първата хипотеза на чл. 104, ал. 1 ЗДСл – държавният служител има право на обезщетение в размер на основната си заплата, определена към момента на признаването на уволнението за незаконно или на невявяването му да заеме службата, за цялото време, през което не заема държавна служба, но не за повече от 6 месеца.

Между страните не е спорно, а и от приетите по делото доказателства –фиш за месец юли 2016 г. и фиш за месец май 2023 г., е видно, че основното месечно възнаграждение на служителя за целия период е непроменено, следователно към датата на отмяната на Заповед №687/29.06.2016г. на министъра на околната среда и водите с Решение №4486/08.04.2021 по адм. дело №71/2021 на ВАС, Петчленен състав, същото е възлизало на сума в размер на 1438 лв. Поради това, настоящият съдебен състав приема, че дължимото съгласно чл. 104, ал. 1 от ЗДСл обезщетение на ищеца следва да се определи именно въз основа на така посочената основна заплата в размер на 1438 лв.

Вещото лице изчислява размера на обезщетението на 8 628 лв., което съдът намира за обективно и компетентно заключение, на база събраните доказателства.

Предвид основателност и доказаност на исковата молба в тази част на ищеца следва да се присъди обезщетение по чл.104, ал.1 от ЗДСл в размера установен със заключението на вещото лице от 8628 лв., за периода от 29.06.2016 г. до 29.12.2016 г., през който ищецът не е заемал държавна служба, поради незаконното му уволнение със Заповед №687/29.06.2016г. на министъра на околната среда и водите.

По отношение на лихвата, обезщетението следва да се присъди ведно с претендираната законна лихва до изплащането му, но не от момента, от който се претендира. Ищецът я претендира от 11.05.2021г., когато е подал до съда жалбата срещу заповедта за уволнение (л.5) и е поискал и обезщетението за оставане без работа, но с тази жалба се оспорва другата заповед - № 726/23.04.2021г., а претенцията за обезщетение за оставане без работа и от заповед №687/29.06.2016г. е предявена по късно, с уточнителна молба по адм.дело № 8423/2021г. на АССГ от **19.05.2022г.** (л.60 по делото), като тази заповед е отменена на 08.04.2021г. с Решение № 4486/08.04.2021 г. по адм. дело № 71/2021 г. на ВАС (петчленен състав). Съгласно приетото в т.4 от Тълкувателно решение № 3 от 22.04.2004 г. на ВКС по тълк. гр. д. № 3/2004 г., ОСГК, че при незаконни актове на администрацията началният момент на забавата и съответно на дължимостта на законната лихва върху сумата на обезщетението е влизане в сила на решението, с което се отменят унищожавемите административни актове, най-ранният момент на предявяване е на 08.04.2021г., но в случая това е станало на 19.05.2022г. и оттогава следва да се присъди законната лихва.

1.2. По втората искова претенция за обезщетение по чл.104, ал.1 от ЗДСл за периода от 23.04.2021 до 23.10.2021 г. е установено, че е налице прекратяване на служебното правоотношение на ищеца със заповед № 726/23.04.2021 на министъра на околната среда и водите, отменена с решение №6342/03.11.2021 по адм. дело 5334/2021 по описа на АССТ, 52-ри състав, оставено в сила с решение №4154/03.05.2022 по адм. дело №726/2022 на ВАС, Пето отделение. От представените по делото доказателства е видно, че след месец 11.2018 г. няма данни ищецът да е заемал държавна служба, нито да е бил ангажиран по служебно правоотношение на друга държавна служба с по-ниска заплата. Видно от представеното писмо, изх. № 1029-21-9576#1 от 13.10.2023 г. от ТД на НОИ- [населено място] /л.211/ към 12.10.2023 г. лицето И. Х. Т. е пенсионер и получава лична пенсия за осигурителен стаж и възраст, считано от 19.10.2018 г. По делото е установено и от представената справка – данни за осигуряване на ищеца за периода от 01.01.2019 г. до 30.04.2021 г., издадена от ТД на НАП- С. /л.225/, че от месец 01.2019 г. до месец 04.2021 г. за същия са внесени осигуровки от Министерство на околната среда и водите по реда за осигуряване – 18 за лица, за които за осигурителен стаж се зачита времето, не са работили, поради неправилно недопускане или отстраняване от работа или са били без работа, поради уволнение, което е признато за незаконно от компетентните органи, или са отстранени и впоследствие възстановени на работа по реда, определен със специални закони. От тези доказателства следва извод, че в процесния 6 месечен период след уволнението със заповед № 726/23.04.2021г. ищецът не е бил назначен на друга държавна служба с по-ниска заплата, нито е получавал възнаграждение за друга работа с по-нисък размер. Налице е първата хипотеза на чл. 104, ал. 1 ЗДСл –държавният служител има право на обезщетение в размер на основната си заплата, определена към момента на признаването на уволнението за незаконно или на невявяването му да заеме службата, за цялото време, през което не заема държавна служба, но не за повече от 6 месеца.

Съдът е приема, че към датата на отмяна на заповед № 726/23.04.2021 на министъра на околната среда и водите основната месечна заплата на ищеца е била в размер на 1438 лева, с аргументи изложени в мотивите по първата искова претенция. Вещото лице и по този пункт от заключението изчислява размера на обезщетението на 8 628 лв., което съдът намира за обективно и компетентно заключение, на база събраните доказателства.

Предвид основателност и доказаност на исковата молба в тази част на ищеца следва да се присъди обезщетение по чл.104 от ЗДСл в размер на 8628 лв. за периода от 23.04.2021 г. до 23.10.2021 г., през който ищецът не е заемал държавна служба, поради незаконното му уволнение със заповед № 726/23.04.2021 на министъра на околната среда и водите.

По отношение на лихвата, обезщетението следва да се присъди ведно с претендираната законна лихва до изплащането му, но не от момента, от който се претендира. Ищецът я претендира от 11.05.2021г., когато е подал до съда жалбата срещу заповедта за уволнение, заедно с искане за обезщетение за оставане без работа (л.5), но заповед № 726/23.04.2021г. е отменена с окончателно решение от **03.05.2022г.** и съгласно посоченото в т.1.1. тълкувателно решение лихвата за обезщетение от незаконосъобразния акт се дължи от момента на отмяната му.

2.Обезщетение за неизползван платен годишен отпуск

Предявеният иск в частта за заплащане на обезщетения за неизползван платен годишен отпуск е допустим и основателен, тъй като се основава на незаконосъобразно прекратяване на служебното правоотношение и последващото възстановяване на държавния служител на работа, при което правото му на платен годишен отпуск се счита натрупано за времето от датата на незаконното уволнение до възстановяването му, когато не е бил в друго трудово или служебно правоотношение. Съгласно чл. 61, ал. 1 и ал. 3 от ЗДСл и чл. 26, ал. 4 от Наредбата за заплатите

на служителите в държавната администрация, при прекратяване на служебното правоотношение неизползваният платен годишен отпуск се компенсира с парично обезщетение, изчислено от размера на основната месечна заплата, определена към датата на прекратяване, и средномесечния брой работни дни за съответната година. Обезщетението е в съответствие с Решението на Съда на Европейския съюз от 25.06.2020 г. по съединени дела C-762/18 и C-37/19, постановено по реда на чл. 267 ДФЕС, което е задължително за националните юрисдикции и съгласно което член 7, параграф 1 от Директива 2003/88/ЕО не допуска работник, който е бил незаконно уволнен и впоследствие възстановен на работа по съдебен ред, да бъде лишен от право на платен годишен отпуск за периода от уволнението до възстановяването му, независимо че не е полагал действителен труд, тъй като лишаването му от възможност да работи е последица единствено от неправомерното поведение на работодателя. В този смисъл е и практиката на Върховния административен съд, например по адм. дело № 2908/2022 г. и адм. дело № 7864/2024г., с които последователно се приема, че периодът между незаконното уволнение и възстановяването на служителя се приравнява на време, през което е натрупано право на платен годишен отпуск, а при последващо прекратяване на правоотношението се дължи парично обезщетение за неизползваните дни, като при определяне на размера му се изключват вече компенсирани дни и времето, през което лицето е било на друго трудово или служебно правоотношение. Същевременно ВАС по адм. д. № 5921/2021 г. подчертава разграничението, че когато служителят е реално възстановен и има възможност да ползва натрупания отпуск, парично обезщетение не се дължи на този етап; такова е дължимо при последващо прекратяване (т.89 от решението на СЕС). В разглеждания случай след заповедите за възстановяване е последвало ново прекратяване, поради което е липсвала реална възможност за ползване, и е налице именно хипотезата на решението на СЕС и практиката на ВАС, при която в случая следва да се присъди обезщетение. Съдът кредитира изчислението на вещото лице, но при съответните корекции във връзка с възражението на ответника с позоваване на чл. 26, ал. 4 от Наредбата за заплата на служителите в държавната администрация – изчисляване на база основната заплата към датата на прекратяване и средномесечния брой работни дни за годината, като се изключват вече компенсирани дни. Следва да се изключат и дните през които лицето е било в трудово правоотношение.

Съдът намира, че макар вещото лице да не е приложило изцяло методиката по чл. 26, ал. 4 от Наредбата за заплата на служителите в държавната администрация, според която среднодневният размер на паричното обезщетение за неизползван платен годишен отпуск се определя от размера на основната месечна заплата към датата на прекратяване на правоотношението и средномесечния брой работни дни за съответната година, изчисленията му следва да бъдат частично приети, тъй като достигнатият резултат съответства на претенцията на ищец, а изчисленият съгласно чл.26, ал.4 би надвишил размерът на исковата претенция. При стриктно прилагане на чл. 26, ал. 4 от Наредбата и при заплата от 1438 лв. среднодневното възнаграждение би възлизало на около 68 лв. (официалният средномесечен брой работни дни за годината възлиза около 21 дни, докато вещото лице е изчислило на база 19 дни), а за общо 150 дни отпуск за периода от 29.06.2016 г. до 27.04.2021 г. дължимото обезщетение би било така изчислено над 10 000 лв. Съдът обаче отчита, че за периода от 14.12.2017 г. до 19.11.2018 г. ищецът е бил в трудово правоотношение с друг работодател, поради което за това време не е бил лишен от възможност да полага труд и съответно не следва да се начислява платен годишен отпуск спрямо ответната администрация. При изключване на този период общият брой дни отпуск се редуцира до около 122 дни, като при среднодневно възнаграждение от около 68 лв. дължимото обезщетение възлиза на приблизително 8296 лв. Ето защо, въпреки че експертизата е

изчислила сумата от 7448 лв. на база, която не съответства на чл.26, ал. 4 от посочената наредба, съдът приема заключението като обосновано и коректно в своя резултат, доколкото не надхвърля исковата претенция, а правилно изчисленото обезщетение я надхвърля.

По отношение на втория период от 23.04.2021 г. до 03.05.2022 г. няма данни ищецът да е работил по друго правоотношение и следва да се вземе изчислението от вещото лице, при съображенията, изложени по горе.

Така се стига до присъждане на следните обезщетения за неползван отпуск по чл.61 от ЗДСл:

2.1. Обезщетение за неползван платен годишен отпуск от 31 дни годишно за периода от 29.06.2016 г. – 27.04.2021 г. в размер на **7448 лв.**, със законната лихва **от 19.05.2022г.**

2.2. Обезщетение за неползван годишен отпуск от 31 дни годишно за периода от 23.04.2021 г. до 03.05.2022 г. в размер на **2157 лв.**, със законната лихва **от 03.05.2022 г.** В този размер е претендиран от ищеца и макар вещото лице в заключението, в отговор по четвърти въпрос да посочва сумата 2 346 лв., тя не може да се присъди, тъй като ищецът го претендира по заключението на вещото лице едва в хода по същество и такова увеличение съгласно чл.214 от ГПК не е допустимо на този етап.

За началният момент на акцесорните претенции за законна лихва важи казаното за тези към обезщетенията за оставане без работа.

При този изход на спора ответната страна следва да бъде осъдена да заплати на ищеца разноските. Възражението на процесуалния представител на ответника за прекомерност на платеното адвокатско възнаграждение е неоснователно. Като съобрази обема на извършените действия по правна защита и процесуално представителство от упълномощения от ищеца адвокат, съдът приема, че платеното адвокатско възнаграждение, което не надвишава минималния размер, определен с чл. 8, ал. 1, т. 3 от Наредба № 1 от 9.07.2004 г., не е прекомерно. В настоящото производство следва да се присъдят разноските за касационната инстанция съгласно чл.226, ал.3 от АПК. Ето защо, следва да се присъдят разноските в общ размер 4300 лв. по представения списък – за трите съдебни производства адвокатско възнаграждение по приложени договори за правна защита и съдействие - 1200 лв., 1500 лв., 1200 лв., 100 лв. държавни такси и 300 лв. депозит за вещо лице или общо 4300 лв.

Воден от горното, Административен съд София град, I отделение, 6 състав

Р Е Ш И:

ОСЪЖДА Министерство на околната среда и водите да заплати на И. Х. Т., с ЕГН [ЕГН], сумата **8628 лв. (осем хиляди шестотин двадесет и осем лева), обезщетение по чл.104 от ЗДСл за периода от 29.06.2016 г. до 29.12.2016 г.,** през който ищецът не е заемал държавна служба, поради незаконното му уволнение със Заповед №687/29.06.2016г. на министъра на околната среда и водите, ведно със законната лихва, **считано от 19.02.2022г.** до изплащане на сумата и отхвърля законната лихва за периода от 11.05.2021 г. до 19.02.2022г.

ОСЪЖДА Министерство на околната среда и водите да заплати на И. Х. Т., с ЕГН [ЕГН], сумата **8628 лв. (осем хиляди шестотин двадесет и осем лева), обезщетение по чл.104 от ЗДСл за периода от 23.04.2021 г. до 23.10.2021 г.,** през който ищецът не е заемал държавна служба, поради незаконното му уволнение със заповед № 726/23.04.2021 на министъра на околната среда и водите, ведно със законната лихва, **считано от 03.05.2022г.** до изплащане на сумата и отхвърля законната лихва за периода от 11.05.2021 г. до 03.05.2022г.

ОСЪЖДА Министерство на околната среда и водите да заплати на И. Х. Т., с ЕГН [ЕГН], сумата **7448 лв. (седем хиляди четиристотин четирдесет и осем лева), представляваща обезщетение за неползван платен годишен отпуск** за периода от

29.06.2016 г. – 27.04.2021г., ведно със законната лихва от 19.05.2022г. до изплащане на сумата и отхвърля законната лихва за периода от 11.05.2021 г. до 19.02.2022г.

ОСЪЖДА Министерство на околната среда и водите да заплати на И. Х. Т., ЕГН [ЕГН], сумата **2157 лв.** (две хиляди сто петдесет и седем лева) **обезщетение за неползван платен годишен отпуск** за периода от 23.04.2021 г. до 03.05.2022 г., ведно със законната лихва, считано от 03.05.2022г. до изплащане на сумата и отхвърля законната лихва за периода от 11.05.2021 г. до 03.05.2022г.

ОСЪЖДА Министерство на околната среда и водите да заплати на И. Х. Т., ЕГН [ЕГН] разноси по делото в общ размер 4300 лв. (четири хиляди и триста лева) за всички инстанции.

Решението може да се обжалва с касационна жалба пред Върховния административен съд на Република България, в 14-дневен срок от съобщаването.

Съдия: